

Пінчук К. С.,
аспірант кафедри бухгалтерського обліку,
Половинець Д. В.,
аспірант кафедри бухгалтерського обліку,
Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ АСПЕКТІВ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ У БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Будівництво є провідною галуззю економіки України, де вирішуються життєво важливі проблеми структурної перебудови матеріальної бази усього виробничого потенціалу країни, а також розвитку невиробничої сфери. Від ефективного функціонування будівельного комплексу багато в чому залежать як питання виходу з глобальної кризи, так і конкурентоспроможність вітчизняної економіки.

Кожне будівельне підприємство та його структурний підрозділ повинен володіти повною інформацією про рівень та структуру поточних витрат на виробництво будівельної продукції. В цих умовах виникає необхідність подальшого удосконалення системи управлінського обліку та внутрішньогосподарського контролю виконаних будівельно-монтажних робіт у сфері капітального будівництва.

На відміну від фінансового обліку, який регулюється державою та міжнародними стандартами, управлінський облік організовується самим підприємством. Головним критерієм впровадження управлінського обліку є корисність одержуваної інформації для оцінки, контролю й прийняття управлінських рішень. Підприємства та будівельні компанії організовують управлінський облік, виходячи з особливостей діяльності, структури і розмірів підприємств, потреб управління.

Поліпшення економічної роботи у будівельних підприємствах, економія матеріальних, трудових і фінансових ресурсів значною мірою залежать від якісної організації управлінського обліку і, зокрема, від належної постановки обліку витрат і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг). Тим часом, рівень організації обліку все ще відстає від рівня розвитку виробництва. Таке відставання викликане наявністю ряду недоліків у діючій системі виробничого обліку у будівництві. Основними з них є:

- невідповідність обліку організації і технології виробництва;
- відсутність науково-обґрунтованих нормативів витрат;
- недосконалість нормативних актів, що регулюють склад собівартості і систему обліку;
- необґрунтованість вибору варіанта ведення обліку витрат і калькулювання собівартості продукції тощо.

Дослідження показують, що облік і контроль виконання будівельно-монтажних робіт, їх якість та стан витрат є складовим елементом системи обліку та внутрішньогосподарського контролю підприємства, що поєднує в собі різні підходи в управлінні і використовує їх у процесі вирішення проблем оперативного і стратегічного характеру.

Внутрішньогосподарський контроль будівельно-монтажних робіт в діяльності будівельних підприємств є найважливішою ланкою управління. Такий контроль, дає змогу оперативно дізнатися, які напрями діяльності будівельних фірм є найефективнішими та перспективними, й у відповідності до цього скоригувати дії керівництва, спрямувавши їх на використання сприятливих можливостей для отримання якомога більшого прибутку при відповідній якості виконаних робіт та інших позитивних результатів діяльності. Необхідність існування досконалої системи внутрішньогосподарського контролю пояснюється ще й суттєвими змінами в організації та методології системи інформаційного забезпечення, що відбувається у зв'язку з процесами тотальної комп'ютеризації сучасних підприємств, в тому числі і будівельних.

Ведення управлінського обліку та внутрішнього контролю повинно регламентуватися безпосередньо розробленими на підприємстві положеннями, які затверджені керівництвом. Належним чином врегульована організація та якісне методичне забезпечення управлінського обліку і внутрішньогосподарського контролю дозволить отримувати достовірну інформацію для прийняття управлінських рішень, необхідну для ефективного управління та виявлення резервів у будівництві. Безперечно, що методика управлінського обліку і внутрішньогосподарського будівельно-монтажних робіт залежить від організаційних і господарських форм процесу будівельного виробництва, кількості учасників, технології процесу будівельного виробництва та від природних умов.

Застосування системного підходу в організації управлінського обліку та внутрішньогосподарського контролю у будівництві дозволить:

- синхронізувати роботу облікової, аналітичної, прогностичної, контрольної та управлінської ланок на усьому ланцюжку обґрунтування і прийняття рішень;
- налагодити якісний контроль за дотриманням договірних зобов'язань, через полегшення доступу до потрібної обліково-аналітичної інформації з належним ступенем достовірності;
- оперативно реагувати на критичні відхилення в умовах і наслідках господарської діяльності будівельного підприємства;
- запобігти непередбачуваним збоям і помилкам у процесі здійснення будівельного виробництва.